אַר הַגּוֹלָה 🚓 🚶

ת בית יופף ויְבִישׁת רְבֵּנוּ הַנְּאֵל הָשְׁנִית פְּפֶּלְי א מַהְלְכוֹת פְּפֶּל חִיְרָה ב בְּהַלְכוֹת פָפֶּר חוֹיְה ב בְּהַלְכוֹת בִּינִים בּיוֹרָה ב בְּהַלְכוֹת בִּינִים בּיוּדְהָ הָעִבּוּד שֶהוּא מְעַבְּדוֹ לְשֵׁם הְפִלִּין * אוֹ (בּי לְשֵׁם (נֹי סֵפֶר תּוֹרָה, "אֲבָל אִם עִיבְּדוֹ לְשֵׁם מְזוּזְה (בּי) פָסוּל: ט. * אִם עִבְּדוֹ אֵינוֹ יְהוּדִי, * * לְהַרַמְבָּ״ם פָּסוּל (בּח אֲפִלּוּ אָמֵר לוֹ יִשְׂרָאל לְעַבֵּד לִשְׁמוֹ, בּוּלְהַרֹא״שׁ כָּשֵׁר אָם יִשְׂרָאַל עוֹמֵר עֵל גַּבּוֹ וְסִיְעוֹ, והגה (בּטּ) בְּעָבּוּדָה) (בית יוסף בשם הרא״ש)

שַׁעַרַי הְשׁוּבָה

ס סַפֶּר תּוֹרָח, עֵזֵן בּאֵר הַיִּטָב בְּשׁם עֲבּוֹדֹת הַנֵּרְשׁוּנִי וּנְפְנִים מְאִירוֹת חָלֶּק גִּ סִימֶן יא
בֶּתְר. שְׁנָבֶּד הֹנֶאוֹן בִּעל עֲבּוֹדֹת הֹנֵרְשׁוּנִי הִשְּׁיג עָלִיּר הַּבְּּרֵי הֹשְׁלְּטֵן עֲרוּן וְיוּבֵית יוֹסֶף
בָּאוּ, ובעל פָנִים מְאִירוֹת הוֹכְיח מְהשׁ״ס דְּמְּנְחוֹת שֶׁהְדִין עָם הֻעָבּוֹדְת הַנֵּרְשׁוּנִי, עֵזֵן
שְׁם. אָמְנָם בְּשׁאֵגת אִרְה סִימָן מו הָאֶרְיוֹ בְּנָה יְעָבִּיד וּכְתִיבָּה לְשְׁמָּה מְּהֹנֵּי מְּמְדְשָׁה
הְמוֹנְרָה לְקְנָיְשָׁה לְּמָר, וְלֹא מִבְּעִיא מִשְׁל רְשׁׁש לְשֶׁל יִדְ וְבִין מִשְּׁבְּי וְבִין אִיפְבָּא, וְאִם עַבֵּד לְסֵפְר מוֹרָה הְאַם בְּבִּי לְאִפִּין מְּהוֹנָה לְמָים בְּשְׁרִים מִינְּן בְּיִבּי בְּעָבוֹי לְשִׁנְיִין מְּחוֹרְה וְאָם מִבְּי לְאָנִים בְּשִׁר בֹּבְּי בְּבָּבוֹי לְמִוּתָה וְלֹא לְפַפְר מּוֹרָה, וְאִם עְבֵּד לְמִפִּין מְּהִוֹי לְבְּוֹיִם בְּיִי בְּיִבְּיִים בְּעָבְי לִמְיִין בְּיִבְּי לְבִּיוֹים בְּעָב בְּעָבְיִי בְּעָבוֹי בְּבְּיִבְּיִים בְּיִּבְיְיִים בְּשְׁל רֹאשׁ לְשֶׁל יִי וְבִין אִיפְבְּי לְבְּבִיּין מְבְּיוֹ לְבְּעִבְּי בְּבְּיִי בְּבְּבְיוֹים בְּעָב לְּמָבְי מִבְּיִים בְּאָּי בְּעָבְיוֹ מְיִבְּיוֹים בְּמִינְי בְּבְּיוֹים בְּעָּב לְבָּבְּית בְּבְּי מִיבְּי בְּבְּי בְּבָּי בְּבְּיוֹים בְּשְׁל בֹּי בְּבִּי וְבְּיִי מְּבְּי בְּבְּיִבְּשׁי בְּעָבְּיוֹת בְּיוֹבְיְה בְּעבְּיִים בְּיִּבְּייִים בְּשְׁב בּיוֹב הְבָּיים בְּיִי אִיבְּי בְּבְּיוֹבְיִבְּשְׁי בְּבְּיִי בְּיִבְּי בְּבְיוֹיִבְּה בְּעִבְּי בְּיִיבְּיִי בְּשְׁבְּיוִבְּי בְּבָּיוִיתְה בְּעִי בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִי בְּיִי בְּעָבְי בְּשְׁבְּיוֹבְיְיִבְּי בְּבְּיוֹבְיוֹי בְּיִבְּיוּ בְּבְּיִי בְּיִבְּיִבְי בְּבָּי בְּבְּיִבְיִי בְּבְּיִיתְ בְּיִבְּיִים בְּבְּיִים בְּיִבְּיוֹי בְּעָבְּי בְּיוּבְיִים בְּיִבְיוֹים בְּיוּבְיוּים בְּיבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְיוּים בְּיִבְּיוּבְיְיבְּיִבְיוּ בְּיִבְּיִבְּיִם בְּבִיים בְּיִבְיוּיִים בְּיִים בְּיִבְיוּים בְּיבְיוּים בְּיִבְּים בְּבִייִים בְּבְיים בְּיבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּבְייִבְּיִים בְּיִיבְיִים בְּבְייִים בְּיבְּיִים בְּיִבְיוִים בְּבְּיִיבְיים בְּבְּיים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְיִים בְּבְיִים בְּיבְּבְּיִבְּים בְּבְּבְיִיב

בַּאוּר הַלְּכָה

א סִימָן מה חוֹלֵק עַל זֶה וּסְבִירָא לֵה הִּלְרִינָא יֵשׁ סָפֵּק אִם נאמַר הוֹכִיתַ סוֹפּוֹ עַל תְּחַלָּתוֹ, וְגַם בְּבָאוֹר הַגָּרָ״א לְעֵיל בְּסִימָן יא כָתַב כֵּן דְּסָפֵּק הוּא אָם גֹאמֵר הוכית סופו על תְּחַלָּתוֹ, עַיַּן שָׁם. וְגִרְאָה דְאַף עַל פִּי כֵּן אֵין לְהַחְמִיר בְּדִיעֲבַד, אַחַרֵי שֵׁיֵשׁ הַרְבָּה מִקְלִּים, כִּי גַּם דַּשָּׁת הַגָּאוֹן מַהַרַ״מ בַּגַעט בְּבֵאוּרוֹ עֵל הַמֶּרְדְּכִי לְהָקֵל בָּזֶה, עַיֵּן שָׁם הַיטֵב בְּסוֹף הִלְכוֹת סַפֶּר תּוֹנָה בִּדְבוּר הַמַּתְחִיל אוֹ יְסַיַּעַ, וּבִפָּרָט דְּהָרָאָיָה שֵׁמֵבִיא הַפַּ״וֹ לִדְבָרָיוֹ שָׁם בִּיוֹרֵה דֵּעָה רעא, מִדְּמַבְשְׁרֵי הַגָּאוֹנִים לְהַחָזִיר אֲפִּלּוּ קְלָךְ שֶׁנְּתְעַבֵּר לְגַמְרֵי שֶׁלֹא לִשְׁמָה לִידֵי מְתּוּתַ וּלְהַעֲבִיר עָלָיו סִיד לִשְׁמָה וְכָל שֶׁכֵּן בָּזֶה, מְרַבְּסָא אָגָּרָא (הגה״ה, וּמְבֶּל שָׁמֶּחִירִים שֶׁמֶּצָאתִי בְּשֵׁם הְשׁוּכַת חָטּךְ בֵּית יְהוּדָה, דְּמְפָּרֵשׁ הַהִּיא דְּתְשׁוּכַת הַגְּאוֹנִים שֶׁמַּחִירִים לְהַחֲזִיר אֶת הָעוֹר הַמְעָבָּר לִידֵי מִתּוּה זּלְהַצֶּבִיר עָלָיו סִיד לִשְׁמָה, הַיְּט, בְּעוֹר שֶׁאֵינוֹ מְעָבָּר בֶּל צַרְפּוֹ, אָם פֵּן חָבִי מְבֹאָר בְּחֶדְאַ בִּדְבָרִיע. וְצֵיֵן בְּקְנְטְנֵס אַחְרוֹן לְשְׁלְחָן עָרוּךְ שֶׁל הַגְּרִ״ו. וְלַצְנִיּוּת דַּצְתִּי נִרְאֶה דְּהַאִי דַּק הַפָּוְבֶּר שָׁם בִּתְשׁוּבַת הַגְּאוֹנִים הַיְנוּ קְלֶף מַפָּשׁ, וְבֵן מוּכָח שָׁם מִדְּבְרֵי הַטוּר וְשַׁ״ךְ שָׁם בִּתְחַלֵּת הַסִּימָן דְּלֹא טַכֵּל לִדְחוֹת דְּהַטוּר אַיְרֵי גַם כֵּן בִּקְלָף שָׁלֹא נִתְקַן כֶּל ערפּוֹ, פַמִּלִיתַ לְבַר אוֹ בִּמִלִיתַ וָקָמִיתַ וָלֹא עֵפִיץ, דְּנֵה לֹא חָיָה מַתִּיר הַשׁוּר בִּאָם אֵין יְכוֹלֵת וְכֹּר אָפָלוּ בִּמְקוֹם הַדְּחָק, וְחָדֵע, דְּהַטּוּר וְגַם הַשְּׁלְחָן עָרוּךְ הִשְׁמִיטוּ שָׁם הַאִי דִּין רִאשׁוֹן דְּתְשׁוּבַת הָגָאוֹנִים שֶׁמֶּתִירִין אֲפָלֹּוּ בִּמְלִיחַ לְבַד בִּמְקוֹם הַדְּחָק, שְׁמֵע מִנַּהּ דְּלֹא סְבִירָא לְהוּ, וְהַטֵּעַם, דְּסְבִירָא לְהוּ בֵּיוָן דְּוָהוּ הֲלָכָה לְמֹשֶׁה מִפְּיֵי, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הָרַמְבַ״ם בְּפֶּרֶק א מַהְלְכוֹת הְפִּלִּין אֵין לְהָקֵל בּוֹ, עַד בָּאן הַנָ״ה). וְאוּלֵי גַּם דַּעַת הַגְּרָ״א בֵּן כְּמוֹ לְעִנְיַן סָבֵּק אָם צָרִידְּ לְהוֹצִיא בַּפֶּה הַוְקָא, דְגַם שָׁם מֵבִיא הַגְּרָ״א דְּסָפֵּק הוּא, וְאַךְּ עַל פִּי כֵּן לֹא הֶחְמִירוּ רֵק לְבַתְּחָלָּה, וְכִדְמוּכָח מֵהַשּוּר וְשֶׁלְחָן עָרוּדְּ שֶׁבָּתַב טוֹב לְהוֹצִיא בשפתיו, וכדכתב הפרי מגדים, כן נאמר בוה, ומכל שכן לפי דעת הפרי מְּנָדִים שֶׁעָבּוּד לְשְׁמָה הוא דְּרַבָּנָן. הַיּוֹצֵא מִדְּכַרִיגוּ, דְּאָם שָׁכַח לְתֵּן הָעוֹרוֹת לְתוֹךְ הַפִּיד לְשָׁמָה, וְנָזְכַר כִּתוֹךְ עְבּוּדוֹ בִּעוֹד שַׁיֵּשׁ עַלֵּיהַ עַדִין שֵׁם דְּפָּתְרָא, שַּיָּטְלֵם מְן הַפִּיד חַיָּחַוֹר חִיִּתְנֶם לְתוֹךְ הַפִּיד לְשִׁמָה, כֵן נְרַאֲה לִי בָּרוּר בְּעֵוֹרָת ה׳ יַתַבַּרָדָ. וַכַל זָה אָם הוּא מַחַשֶּׁב לְשְׁמָה בַּמַעֲשֵׂה הַעבוּד גוּפָא, אָבַל אָם ַמְחַשֵּׁב לִשְׁמָה בְּעֵת תִּקּוּן הַקְּלֶךְ אַתַר כָּךְ, כְגוֹן מַה שֶׁמְמַחִים אוֹתוֹ בְּאֶבֶן הַפִּימ״ס וְכַדּוֹמָה, אוֹ בְּעֵת הַשִּׁרְטוּט שֶׁל הַסְתַ״מ, אוֹ בָרְצוּעוֹת בְּעֵת הַשְּׁחָרָתְן לְבַר הוּא מְחַשֵּׁב לְשְׁמָן, זֶה בְּוַדָּאי לֹא מְהַנֵּי נַשִּיו בְּיוֹרֶה דֵּצָה שָׁם וּפְרי מְנָרים וָהַסְּבָּמָת אַהָרוֹנִים). וְדַע עוֹד, דְּבָהֶם קּוְמָא לָן דְאֵין צָרִידְּ כְּלֶל שֶׁיְּהֵא לִשְׁמָה, וַאֲפָלוּ בִּמְווּוָה דְּעֶצֶם הַשִּּרְטוּט הוא הֲלָכָה לְמשֶה מִפִּינֵי, אֲפָלוּ הָכִי אֵינָה צְרִיכָה לִהְיוֹת לִשְׁמָה, אַךְּ יֵשׁ מִן הָאַחֲרוֹנִים שֶׁמַּחְמִירִין בַּדָּבָר לְעִנְיַן שִּׁרְטוּט

בַּאַר הַישַב

משנה ברורה

הַרָאשוֹנָה הוא עוֹשֵה. ותִחַלַת הַעְבּוּד (ס) מִקְרֵי כְּשֵׁמֵשִים הַעוֹרוֹת לְתוֹךְ הַסִּיד, וְלֹא בִּעֵת שַׁמִּשִּׁימָם לְתוֹך הַמַּיִם קֹדֵם, מִפְּנֵי דְזָה לֹא מִקְרֵי עַדַיִן עבוד: (בו) לְשֵׁם סֵפֵּר תּוֹרָה. דְּקְדַשְׁתָה חַמוּרָה מִתְפַּלִין וּבְכַלַל מַאתַיִם מַנָה, וָאַרְ עַל פִּי כֵּן כּיוּ מַתַּר לְשַׁנּוֹת לְתִפְּלִין וּמְזוּזוֹת אַרְ דְּקְדֵשְׁתַם קַלַּה מְמַנָּה, אַכָּל לִדְכַר חֹל אָסור לְשַׁנוֹתוֹ, לְכַד כיי אָם הְתַנָה בְּפַרוֹשׁ בְּתַחַלַּת עבּוּדָן שֶׁיְהֵא מַתָּר לְשֵׁנוֹתוֹ אַף לִדְכֵר חֹל אָז מַתָּר לְשֵׁנוֹתוֹ. וְהַנְּכוֹן שִׁינַהַגוֹ כֵּן הַסּוֹפָּרִים לְכַתִּחַלֵּה בַּעֵת שֵׁמְשִׁימִים הַעוֹרוֹת לְתוֹךְ הַסִּיד, שַּיֹּאמִרוּ: אַנִי נוֹתֵן עוֹרוֹת אֵלוּ לְתוֹךְ הַסִּיד לְשֵׁם קָדָשַׁת סֵפֶּר תּוֹרָה, וַאֲנִי מַתְנֵה לְכִשְׁאַרְצֵה שַאוּכַל לְשַׁנּוֹתוֹ לְכָל דָּבֶר. וְלֹא כִּמוֹ שַׁנָּהַגוּ הַסּוֹפְּרִים שאומרים, לשם ספר תורה או תפלין או מזוזות או שאר דבר רשות, רָאָז מִסְתַפָּקִים הָאַתַרוֹנִים אָם מְהַנֵּי, וְעַיֵּן בְּבֵאוֹר הַלָּכָה: (בז) פַּסוּל. וְלֹא מְהַנֵּי רַק לִמְזוּזָה בּלְבַד, דְּקְדַשְׁתָה קַלָּה מִתְפּלִין, וְאָם עְבֵּד לִתְפּלִין מָהַנֵּי (לֹּשׁ אַף לִמְזוּזָה וְלֹא לְסֵפֵּר תּוֹרָה, וְאָם עְבֵּד הַעוֹר לְשֵׁם רְצוּעוֹת, לֹא מָהַנֵּי לְכָתֹב פָּרָשִׁיזֹת עָלָיו אָם עָשָה אַתַר כָּךְּ קְלֶף מֵהֶן, דְּקְרָשְׁתָן חמורה, ואפלו לעשות מהן עור בתים נש לומר נמי דפסול, דקדשתן ַ תַמוּרָה מִרְצוּעָה [פָּרִי מְגָּרִים וְעַק שָׁם עוֹד מה שֶׁכָּתב בָּזֶה]: 🎽 (בח) אֲפִלֹּוּ. דְּסְכִירָא לֵה לְהַרַמְבַּ״ם דְּעַכּוּ״ם עוֹשֶה אַדַּעְתָּא דְנַפְּשֵה, וְאַף עַל פִּי שַהַעַבו״ם אוֹמֵר שֵשוֹמֵעַ לַיִּשְׂרָאֵל, אֵין פִּיו וִלְבּוֹ שַוִין בַּזָה. אַבַל הַרֹא״שׁ סבירא לַה דְּבֵיוַן שַהוא עוֹמֵד עַל גַבַּיו מּס בִּתְחַלַה בְּעַת שַׁמֵּשִׁים הַעוֹרוֹת לתוך הסיד ואומר לו שיתנם אז לתוך הסיד לשמה, ולא בעינן הבונה שׁל הַעַבוּ״ם לַזָה רַק בְּעֵת רָגַע נִתִינַתַם לַסִּיד, צַיַת לֵה אַשַּׁעַה מוּעֵטֵת בַּזָה וְנוֹתְנַם אַדַּעָתַא דָהָכִי. אַכַל אָם הַיִּשְׂרָאֵל הַעוֹמֵד עַל גַּבַּיו חְשֵׁב פּלְבּוֹ לְכֵד לְשָׁמָה, לֹא מִהַנֵּי, וַאַפְלוּ אוֹמֵר לוֹ נגוּ בִּפַרוּש, כֹּל שֲעוֹמֵד מַרָחוֹק וְאֵינוֹ מְלַמְדוֹ לֹא מְהַנֵּי אֲפִלוּ לְהַרֹא״שׁ: (כמּ) קְצָת. אֲפִלוּ אִם לא סִיעוֹ רַק כּיסוֹף הַעְבּוּד, וַאַפִּלוּ גַם זֶה הַסִּיוֹעַ לֹא הָיָה רַק בְּשַׁתְּפוֹת ַנָם הַעַכּוּ״ם, כָּשֵׁר. וְכַל זֵה לְמִצְוָה בָּעַלְמָא, אֲכַל בִּדִיעַכַד לְהַרֹא״שׁ כַּשֵׁר (ש) אַפּלוּ לֹא סִיְּעוֹ כְּלָל, דְעַכּוּ״ם אַדַּעְתָּא דְּיִשְׂרָאֵל הַמְצַוֵּהוּ לַעֲשׁוֹת לִשְׁמָה עָבֵר:

וסב״ח במתח והבי יתה אף בספר חורה) אַפּלוּ הִיעָבֶד, וְנָכוֹן לְתוּשׁ לְדְבָרִיהָם עַל בֵּל פָּגִים לְכַהְחַלָּה. וְעַיֵּן בְּפְּרִי מְגָּדִים שְׁכָּתַב עוֹד, הְּלְפִי הְבָּרִי הָבִּ״ח לֹא יוֹעִיל שׁרְטוּט אֲפּלוּ הְטָפֶּר תוֹדָה לְמִוּזוּה, אֲבָל לְפִּי מִאִּי דַּאָנן פְּסִפְּיגוֹן הְטַפֶּר תוֹדָה וֹיְחָוּיִה אֲבָל לְפִּי מִאִּי דְאָבָן הְסַפֶּר תוֹדָה וֹיְחָל לְשָׁכְּה בְּבְּרִי מְנָדִים שְׁכָּתְב הְבָּרִי הְבָּרִי הָבָּרִי הְבָּרִי הְבָּר הְבָּרְי הְבָּרִי הְבָּר הְבָּרְי הְנִבְּר לְשִׁב מִבְּר הְנָבְי שְׁבְּר הְבָּר הְבִּר הְבָּר הְבִּר הְבָּר הְבִּר מְבָּר הְבָּר הְבָּר הְבָּר הְבִּר הְבָּר הְבָּר הְבָּר הְבִּר הְבִּר הְבִּי הְבִּר הְבִּר בְּבְּר הְבִּר הְבִּר הְבִּר הְבִּי הְבִּי הְבִי הְבִּר הְבִּי הְבִּי הְבִּי הְבִי הְבִּי הְבִּי הְבִּי הְבִּי הְבִּי הְבִּי הְבִּי הְבִּי הְבִי הְבִּי הְבִּי הְבִי הְבִי הְבִי הְבִי הְבִי הְבִי הְבִּי הְבִי הְבִּי הְבִּי הְבִּי הְבִּי הְבִי הְבִּי הְבִיי הְבִּי הְבִּי הְבִי הְבִיי הְבִּי הְבִי הְבָּי הְבִי הְבָּבְיוֹ בְּבִי הְבִי הְבָּבְי הְבִּי הְבִּי הְבִּי הְבִי הְבָּבְיוֹ הְבִי הְבִּי הְבִּי הְבִי הְבִּבּי הְבִּי הְבִיי הְיִבְּי הְבִּי הְבִּי הְבִי הְבִּי הְיבִּי הְבִי הְבִּי הְבִי הְבִּבְי הְבְּבִי בְּבְי בְּבִי בְּבְיי הְבָּי הְבְּי הְבְּבִי הְבְּבִי בְּבְיהְ הְבִיי הְבְּבְי הְבְּבִי הְבְּבְי הְבְּיוֹ הְּבְיהְיהְיבְ הְבְּבְי בְּבְיה הְבְיי הְבְּיי הְבְּבְי בְּבְיהְיב הְבְּבְיוּ הְבְּיוּים שְׁבְּבְיהְיבְּבְיי הְבְּיוֹי הְבְּבְיה הְבְיהְיהְ הְבְּיי הְבְּי הְיבְּי הְבְּיי הְבְּיי הְבְּבְיי הְבְּבְיי הְבְּבְיי הְבְּבְיוּ הְבְּיוּים הְיבְּיהְיה הְבְייִי הְבְּבְיי הְבְּי הְבְּבְיי הְבְּיוּי הְבְּיי הְבְּיי הְבְּיי הְבְּיי הְ

שַׁעַר הָצִיוּן

(ס) מדע ביחודה מהחינה הנינא בסיפו קעה, עון שם, ומשיג שם על העפקה וקנים שבתר הבקפמו (כמ) בית יוסף ואחרונים, ודלא מהשובת עבודת הגרשור דפהמיר: (כ) לקפו בסיפו בה בעוד המשיבה, עד שם כל פוסי החינים: (ל) השישיג שם על העפקה אינר בסיפו בה לפפו בסיפו הב בשערי השיבה, עד שם כל פוסי החינים: (לה) שיד ב"ח עלת המיד בעם הגדולה ומגן אברהם ואליה רבה ובארי הגרש בסיפו אל לדעת הרא"ש, דלא בפנים מאירות בסיפו קטמת: (לג) פרי מגדים: (לג) שיד ב"ח עלת המיד בעם הגדולה ומגן אברהם ואליה רבה ובארי הגרש לשי בסיפו אל הבי המיספות מהידעה הוא"ש, דלא בפנים מאירות בסיפו מה שפחמיר בנה ואף על פי בן במקום שעבדנין ישראל מעויים ומון להישראל כי גם התיספות סבירא להו בתוקב"ם: